

TIEDOKSI

Eeva Hamunen, Sixten Korkman ja Alpo Willman palkittu Eino H. Laurila -kansantulomitalilla

Vuoden 2013 Eino H. Laurila -kansantulomitali on myönnetty valtiotieteen maisteri Eeva Hamuselle, valtiotieteen tohtori Sixten Korkmanille ja valtiotieteen tohtori Alpo Willmanille. Mitalit myönnetään tunnustuksena heidän aktiivisesta työstään kansantalouden tilinpidon käytön ja tunnettuuden edistäjinä.

Eeva Hamunen on tehnyt pitkän päivätyön Tilastokeskuksessa kansantalouden tilinpidon asiantuntijana ja kehittäjänä. Hän on syvällisellä näkemysellään ollut keskeisessä asemassa viime vuosikymmenien kansantalouden tilinpidon uudistuksissa.

Sixten Korkman on aktiivinen keskustelija ja kirjoittaja, joka on tehnyt näyttävän uran elinkeinoelämän, hallinnon ja tieteen palveluksessa. Hän on toiminut Elinkeinoelämän Tutkimuslaitoksen (ETLA) ja Elinkeinoelämän valtuuskunnan (EVA) puheenjohtajana sekä Euroopan unionin ministerineuvoston talouspoliittisen osaston (Ecofin) pääjohtajana. Korkman on tällä hetkellä Professor of Practice -tehtävässä Aalto-yliopistossa.

Kentin yliopiston taloustieteen professori Alpo Willman toimi pitkään tutkijana Suomen Pankissa ja Euroopan Keskuspankissa. Hän on ollut keskeisessä roolissa kokonaistaloudellisten mallien kehittämisessä Suomen Pankissa ja usean euroalueen maan kokonaistaloudellisen mallin luomisessa Euroopan Keskuspankissa. Hän on

myös ollut laatimassa näihin malleihin liittyvää kansantalouden tilinpitojärjestelmää.

Eino H. Laurila -kansantulomitali on tunnustus merkittävästä työstä kansantaloudellisen tutkimuksen ja etenkin kansantalouden kuvausjärjestelmien kehittämisen, soveltamisen ja tunnettuuden hyväksi. Mitalilla halutaan myös edistää kansantaloudellisen tutkimuksen ja käytännön tilastotyön vuorovaikutusta. Mitalin jaosta päättävät Ekonomiska Samfundet i Finland, Suomen Tilastoseura, Taloustieteellinen Yhdistys, Tilastokeskus ja Yrjö Jahnnssonin Säätiö.

Juhana Vartiainen ruotsalaisen asiantuntijaneuvoston jäseneksi

Ruotsalainen *Industrins Ekonomiska Råd* (IER) on kutsunut VATT:n ylijohtaja Juhana Vartiaisen jäsenekseen vuoden 2014 alusta lukien. IER on Ruotsin teollisuuden työnantajien ja työntekijöiden muodostama asiantuntijaneuvosto, jonka tehtävänä on laatia lausuntoja, suosituksia ja raportteja Ruotsin teollisuuden kehitykseen ja sopimustoimintaan liittyvissä kysymyksissä.

Neuvostoon kutsutaan neljä työmarkkinaosapuolista riippumatonta asiantuntijajäsentä. Vartiaisen lisäksi neuvoston jäseniä ovat Ruotsin kauppa- ja investointineuvoston (Business Sweden) pääekonomisti Mauro Gozzo, Swedbankin pääekonomisti Cecilia Hermansson ja Uppsalan yliopiston taloustieteen professori Henry Ohlsson.

Kolmas voitto Suomelle lukiolaisten kansainvälisessä tilastokilvassa

Suomea edustanut Lyseonpuiston lukion joukkue Rovaniemeltä on voittanut kansainvälisen tilastojen luku- ja käyttötaitokilpailun lukiosarjan kolmannen kerran peräkkäin. Joukkueessa kilpailivat Riikka Ylikulppi ja Riikka Muje. Lyseonpuiston lukiossa tilastokilpailuun osallistuvia on joka kerta valmentanut sama opettaja, Raimo Huhtala.

Kolmatta kertaa järjestettyyn kansainväliseen kilpailuun osallistui 7 191 oppilasta 30 maasta. Yläaste- ja lukioikäisille suunnatun kilpailun tavoitteena oli parantaa nuorten valmiuksia kuvata omaa ympäristöään tilastollisin keinoin sekä käyttää tilastoja arjessa.

Kilpailun järjesti Kansainvälisen tilastoinstituutin alaisuudessa toimivan tilastojen opetusta sekä tilastojen luku- ja käyttötaitoa edistävän järjestö IASE (*International Association of Statistical Education*). Suomessa alkukilpailun järjestivät Tilastokeskus, Matemaattisten aineiden opettajien liitto MAOL ry ja Suomen tilastoseura ry.

Nuoret voittajat Ylikulppi ja Muje osallistuivat marraskuussa 2013 Tilastoseuran ja Helsingin kaupungin tietokeskuksen järjestämään tilastojen luku- ja käyttötaitoa käsittelevään seminaariin.

Seminaari järjestettiin osana kansainvälisen tilastovuoden ohjelmaa (*International Year of Statistics 2013*). Juhlavuotta vietettiin maailmanlaajuisesti 126 maassa yli 2100 organisaation voimin. Tilastovuoden tavoitteena oli kasvattaa tietoisuutta tilastoista ja niiden vaikuttavuudesta yhteiskunnan eri alueilla, tehdä tilastoalan ammatteja tunnetuksi sekä tukea tilastojen ja tilastotieteen kehitystä.

Maksutasetilastointi siirtyi Tilastokeskukseen vuoden alussa

Suomen Pankki ja Tilastokeskus allekirjoittivat kesällä 2013 sopimuksen maksutasetilastoinnin siirtämisestä Suomen Pankista Tilastokeskukseen vuoden 2014 alussa.

Tilastokeskus käyttää seuraavan kolmen vuoden ajan tilaston tuottamisessa Suomen Pankissa rakennettua tietojärjestelmää etäyhteyden kautta. Pitkän aikavälin tavoitteena on integroida maksutasetilaston tietojärjestelmä osaksi kansantalouden tilinpidon tietojärjestelmää.

Maksutasetilaston julkistaminen tehdään vuonna 2014 ensimmäisen puolen vuoden ajan Suomen Pankin verkkosivujen kautta. Tilastokeskuksen verkkosivuilla ensimmäinen julkistus tehdään heinäkuussa 2014 uuden maksutase-manuaalin mukaisena.

Tilastokeskus vastaa vuoden 2014 alusta lähtien pääosin myös maksutasetilaston tietojen keräämisestä. Suomen Pankki kerää edelleen rahoitussektoria koskevat tiedot maksutasetilastoa varten.

Periaatepäätös valtion tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoituksen kokonaisuudistuksesta

Valtioneuvosto teki syyskuussa 2013 periaatepäätöksen valtion sektoritutkimuslaitosten ja tutkimusrahoituksen kokonaisuudistuksesta. Valtion sektoritutkimuslaitokset kootaan suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Päätöksen mukaan muun muassa *Kuluttajatutkimuskeskus* sijoitetaan Helsingin yliopiston valtiotieteelliseen tiedekuntaan vuoden 2015 alusta. Tutkimuskeskus toimii Helsingin yliopistossa valtakunnallisena erityistehtävään perustuvana insti-

tuuttina. Kuluttajatutkimuskeskuksen resurssit siirretään Helsingin yliopistolle. Tutkimuskeskuksen henkilöresurssien käyttö vuonna 2013 oli noin 40 henkilötyövuotta.

Rakenteellisten muutosten lisäksi tutkimusrahoitusta uudistetaan. Valtioneuvoston ja ministeriöiden päätöksentekoa tukevaa tutkimus- ja selvitystoimintaa vahvistetaan kokoamalla tutkimusrahoitusta käytettäväksi valtioneuvoston tekemien linjausten mukaisesti. Tätä tarkoitusta varten perustetaan strategisen tutkimuksen rahoitusväline, johon kootaan yhteiskuntapolitiikkaa ja yhteiskunnan toimintoja ja palveluja tukeva kilpailtu tutkimusrahoitus siten, että strategiseen tutkimusrahoitukseen on vuonna 2017 käytettävissä 70 miljoonaa euroa. Rahoitus kootaan asteittain vuosina 2015–2017 valtion tutkimuslaitosten tutkimusmäärärahoista, Suomen Akatemian ohjelmaperusteista tutkimusrahoituksesta ja Tekesin innovaatio- ja tutkimusrahoituksesta.

Rahoitusta kohdennetaan tutkimukseen, jonka tarkoituksena on etsiä ratkaisuja merkittäviin yhteiskunnan haasteisiin ja joka palvelee esimerkiksi elinkeinoelämän uudistamista ja kilpailukykyä, työelämän kehittämistä ja julkisen sektorin kehittämistä. Tämä mahdollistaa tutkimuksen suuntaamisen tutkimuksen katvealueille ja niille tutkimuksen osa-alueille, joilla ei ole tutkimuslaitostoimintaa.

Hankkeita suunnitellaan ja koordinoidaan valtioneuvoston päätöksentekoa tukevan tutkimuksen suunnitelmassa, jonka valmistelusta vastaa valtioneuvoston kanslian johdolla valtioneuvoston yhteinen tutkimuksen tilaajaryhmä, johon kuuluu asiantuntijoita kaikilta hallinnonaloilta.

Valtioneuvoston tiedote ja periaatepäätös löytyvät verkosta <http://vnk.fi/ajankohtaista/tiedotteet/tiedote/fi.jsp?oid=393354>

Suomalaisilla vahva luottamus tieteeseen

Tieteen ja tutkimuksen tasoa pidetään korkeana ja tieteen kykyyn tuottaa luotettavia tuloksia uskotaan laajasti. Tiedeinstituutioita kohtaan tunnettu luottamus on korkea. Edelle pääsevät vain poliisi ja puolustusvoimat.

Muun muassa nämä tiedot käyvät ilmi marraskuussa julkistetusta Tiedebarometri 2013 -tutkimuksesta. Tutkimuksen toteutti Tieteen tiedotus ry:n toimeksiannosta Yhdyskuntatutkimus Oy. Kirjalliseen kyselyyn vastasi 971 henkilöä.

Eniten tiede kiinnostaa 26–35-vuotiaita aikuisia. Akateemisesti koulutetuista neljä viidestä (82 %) vastaajasta ilmoittaa seuraavansa tiedeasioita. Tieteestä kiinnostuneiden osuus on kasvanut kahdeksan prosenttiyksikköä vuoden 2010 tutkimukseen verrattuna.

Kolme neljästä pitää ympäristö- ja luontoaiheita kiinnostavina. Kakkossijan saavuttavat yhteiskunnalliset asiat yleensä. Kaksi kolmesta ilmoittaa seuraavansa kiinnostuksella tiede-, tutkimus- ja teknologia-aiheita. Myös taloutta, politiikkaa ja yhteiskunnallisia asioita koskeva kiinnostus on korkea ja se on kasvanut vuodesta 2010.

Kiinnostavimmaksi tieteenalaksi koetaan lääketiede. Lähes yhtä seurattua on ympäristön tilaa koskeva tutkimustieto. Kyselyyn vastanneista puolet oli kiinnostuneita historian- ja kulttuurintutkimuksesta, tietotekniikasta sekä geenitutkimuksesta ja bioteknologiasta. Avaruustutkimus kiinnostaa joka kolmatta.

Barometrissa käy ilmi, että suomalaisia tieteenharjoittajia tunnetaan heikosti. Nykyisistä tieteenharjoittajista tunnetuimmaksi mainittiin Esko Valtaoja (129/971). Seuraavaksi tulivat Linus Torvalds (17) ja Pekka Himanen (13).

Taloustieteilijöistä listalle ylsi kolme nimeä: Bengt Holmström (7), Matti Pohjola (3) ja Sixten Korkman (2). Menneistä tieteenharjoittajista parhaiten tunnettiin A.I. Virtanen (263), Leena Palotie (113) ja Arvo Ylppö (54).

Wider ja ETLA pääsivät listoille

Pennsylvanian yliopiston *Think Tanks and Civil Societies Program* julkaisi tammikuun lopussa uudet tulokset riippumattomien tutkimuslaitosten ja ajatushautomoiden paremmuusjärjestyksestä. Vertailu perustuu yhteensä 1 900 asiantuntijan arvioihin. Yliopisto pitää yllä tietokantaa, johon on koottu tiedot yli 6 000 laitoksesta. Suomalaisia laitoksia tietokannassa on 28.

Suomalaiset laitokset eivät kovin korkealle vertailussa nouse. Koko maailman ja kaikkien instituuttien listalla Ulkopoliittinen instituutti nousee sijalle 141. Talouteen erikoistuneista laitoksista ykkösenä on Brookings ja kakkose-

na National Bureau of Economic Research. Eurooppalaisista laitoksista korkeimmalle yltää Brysselissä toimiva Bruegel sijaluvulla 8. ETLA:n nimi löytyy tällä listalla sijaluvulla 59.

Kehityskysymyksiä tutkivista instituuteista *Wider* nousee kymmenen parhaan joukkoon sijaluvulla 7. *Brookings* sijoittuu ykköseksi myös tällä listalla. Viidenkymmenen kärkeen mahtuu toinenkin Suomessa toimiva ryhmä, Aalto-yliopiston teknillisen korkeakoulun Vesi & Kehitys –tutkimusryhmä.

Vertailun uskottavuutta hieman heikentää se, että ryhmässä *Top International Economic Policy Think Tanks* suomalainen EVA sijoittuu sijaluvulla 48 pari pykälää ylemmäksi kuin Tukholman yliopiston Institute of International Economic Studies.

Tiedot löytyvät nettisivulta <http://gotothink-tank.com/dev1/wp-content/uploads/2014/01/GoToReport2013.pdf> □

XXXI

TALOUS-
TUTKIJOIDEN
KESÄSEMINAARI
JYVÄSKYLÄSSÄ

4.-5.6.2014

Taloustutkijoiden 31. kesäseminaari
4.-5. kesäkuuta 2014
Jyväskylän yliopisto, Mattilanniemi

Seminaariin ovat tervetulleita kaikki taloustieteen, yrityksen taloustieteen, julkisen hallinnon ja yritys-elämän edustajat sekä kaikki muut seminaarin aihepiireistä kiinnostuneet. Tapahtumassa jaetaan perinteinen kristallipallo vuoden 2013 parhaalle talousennustajalle ja keskiviikkoillan ohjelmaan kuuluu myös risteily Päijänteellä.

Plenumisteina Toimitusjohtaja Risto Murto (Varma) ja Johtaja Seija Ilmakunnas (PT)

Seminaarin järjestää Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu. Tukea seminaarin järjestämiseen ovat antaneet Yrjö Jahnnsonin säätiö ja sanomalehti Keski-suomalainen.

Ilmoittautumiset pyydetään 7. toukokuuta mennessä verkkolomakkeella, joka löytyy osoitteesta:
<http://www.jyu.fi/jsbe/tutkimus/kesaseminaari>

Tervetuloa!

Lisätietoja seminaarista ja mm. majoituksesta löytyy yllä olevalta www-sivulta.

Tiedusteluihin vastaavat:
Tohtorikoulutettava Mika Nieminen,
mika.p.nieminen@jyu.fi, puh. 040 805 4547
Professori Hannu Tervo,
hannu.t.tervo@jyu.fi, puh. 040 576 7847
Professori Jaakko Pehkonen,
jaakko.k.pehkonen@jyu.fi, puh. 050 373 2133